

5. Babie P. T. Ukraine's transition from Soviet to Post-Soviet law: property as a lesson in failed regulation // U. of Adelaide Law Research Paper. – 2016. – № 2016-02.
6. Benghozi P. J., Lyubareva I. When organizations in the cultural industries seek new business models: a case study of the french online press // International Journal of Arts Management. – 2014. – Т. 16. – № 3. – P. 6-19.
7. Bojcun M. Origins of the Ukrainian Crisis // Critique. – 2015. – Т. 43. – № 3-4. – С. 395-419.
8. Surrey J. The British electricity experiment: privatization: the record, the issues, the lessons. – Routledge, 2013. – Т. 1. – P. 20.
9. Zhang X., Chang X. China's Reform Under the Global Perspective // The Logic of Economic Reform in China. – Springer Berlin Heidelberg, 2016. – P. 111-125.

ПАРКОВІ УТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ: ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ

**Гапак Н. М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри**

*Ужгородський національний університет
м. Ужгород, Україна*

**Бойко Я. М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри**

*Ужгородський національний університет
м. Ужгород, Україна*

Інституційними інструментами економічного розвитку національної економіки в цілому та її окремих регіонів є досить значний перелік інституцій. До них, зокрема, належать і різного роду паркові утворення. В Україні практика законодавчої ініціативи та, відповідно, діяльності даних економічних суб'єктів є відносно недавньою (у порівнянні з передовим світовим досвідом).

Так, згідно Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», технологічний парк – це юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції [1].

Він являє собою об'єднану навколо наукового центру (великого вузу, науково-дослідного інституту) науково-виробничо-навчальну зону, у якій забезпечується безперервний інноваційний процес, здійснюється практичне використання науково-технічних досягнень. Це інноваційний комплекс, що поєднує у своєму складі науковий, виробничий, кадровий потенціал з метою створення і впровадження високоефективних видів

техніки, технології, матеріалів та продуктів нових поколінь. До діяльності технопарків зазвичай залучаються малі підприємства, що спеціалізуються в таких перспективних галузях, як біотехнологія, розроблення спеціального обладнання, нових оригінальних субстанцій та ін.

Перший технопарк в Україні з'явився у 2000р. Сьогодні у світі є близько 500 технологічних парків, в Україні – 8 реально функціонуючих (при загальній кількості 16). Проте, результативність діяльності українських технопарків є досить високою. Так, у 2000-2012рр. на 1 грн. держпідтримки було випущено 24,87 грн. інноваційної продукції (це один з найбільших світових показників), до того ж з видаткової частини держбюджету не було здійснено жодних витрат [2, с. 63]. Загалом, технологічні парки були першими інноваційними структурами, створеними в Україні.

Відповідно до Закону України «Про наукові парки», науковий парк є юридичною особою, що створюється з ініціативи вищого навчального закладу та/або наукової установи шляхом об'єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку [3]. Базовими елементами наукового парку визначені вищий навчальний заклад та/або наукова установа. Він є договірним об'єднанням суб'єктів господарювання, створеним за принципом поєднання можливостей освіти, науки, виробництва і бізнесу шляхом координації виконання інноваційних проектів наукового парку його учасниками/партнерами. Функціонування наукового парку має дати можливість створювати високоінтелектуальну продукцію, здійснювати науковий і кадровий супровід її промислового випуску та виведення на ринки. Тобто, наукові парки орієнтовані на розвиток наукових досліджень та виведення інноваційних продуктів на ринок, їхню комерціалізацію через створення стартапів та інкубацію інноваційних швидкозростаючих технологічних бізнесів.

Наукові парки входять до інноваційної інфраструктури (поряд з інноваційними центрами, бізнес-інкубаторами, технологічними парками, інноваційними кластерами і ін.). Їхня діяльність прив'язана до конкретних територій, створюється на базі науково потужних вищих учбових закладів, що мотивує місцеву владу розвивати регіональні інноваційні середовища, які надають додаткові інтелектуально наповнені робочі місця і залучають зовнішній інноваційний капітал.

Зараз у світі нараховується біля 400 наукових парків. В Україні ж перший науковий парк з'явився у 2007 р. На сьогодні вже зареєстровано 17 наукових парків, а у 2015 р. було створено Національну асоціацію наукових, технологічних парків та інших інноваційних організацій України, діяльність якої сприятиме підвищенню ролі наукових та технологічних парків в інноваційному розвитку України [4].

Відповідно до Закону України «Про індустріальні парки» індустріальний (промисловий) парк – це визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську

діяльність у сфері промислового виробництва, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікації на умовах, визначених цим законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку [5]. Тобто, в основу створення та діяльності індустріальних парків закладено територіальний принцип. Станом на 2014 р. в Україні до Реєстру індустріальних парків внесено 8 парків [6].

Отож, технологічні та наукові парки відрізняються від індустріальних (промислових) парків наявністю ядра у вигляді великих наукових центрів, початковою орієнтацією на розвиток наукових досліджень та виведення інноваційних продуктів на ринок, тобто їхню комерціалізацію. Такі зони орієнтовані не на індустріальний тип зростання території, а на активізацію інноваційної діяльності та закладання основи переходу до постіндустріальної стадії розвитку. Промислові ж зони створюються, насамперед, для здійснення їхніми учасниками господарської діяльності (але необов'язково пов'язаної з інноваційними напрямками), залучення інвестицій, розвитку експортного потенціалу та створення нових робочих місць [7]. Тобто, індустріальні парки фокусуються на забезпеченні подальшого розвитку бізнесів і «розширенні діяльності» стартапів шляхом надання підприємствам-резидентам парку доступу до необхідної промислової, транспортної, виробничо-складської, адміністративної та соціальної інфраструктур.

Література:

1. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків / Закон України № 991XIV від 16.07.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/99114>
2. Мазур А.А. Технологічні парки України: цифри, факти, проблеми / А. А. Мазур, С. В. Пустовойт // Наука та інновації. – 2013. – № 3. – С. 59-72. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/scinn_2013_3_9.pdf
3. Про наукові парки / Закон України № 1563-VI від 25.06.2009р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>
4. Наукові та технологічні парки України створили асоціацію / Інформація Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/usinovivni/novini/2015/06/26/naukovitatexnologichniparkiu_krayinistvoriliasocziacziyu/
5. Про індустріальні парки / Закон України № 5018VI від 21.06.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/501817>
6. Створення індустріальних парків в Україні: перші кроки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://issuu.com/nataliyakobylchak/docs/ind_parks_in_ukraine.
7. Підоричева І., Осадча Н. Перспективи спрощення законодавства з питань формування та розвитку в Україні паркових утворень [Електронний ресурс] // Віче (журнал ВРУ). – 2015. – № 18 (вересень). – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/4917>